

యల్లాటగడ
సీతాకుమారి

కలసి

జీవితముదము

ఆ రోజున జనమరి
 కరమయ్యారు
 ఆనాడే చూశావీ.
 మదన బాబు.
 అరుణాదేవిని కగ
 రంలో ప్రజలు
 పర్వాటు చేసిన రిప
 స్టివ్ దినోత్సవాల
 నభలో అరుణ ఉప
 న్యాసం ఇస్తూ
 ఉన్నది. అంతవరకు
 రాజకీయ నాయకు
 రాతిగా పేరుగాం
 చిన అరుణాదేవిని
 గురించి వినడమే
 కాని ఆమెను చూడ
 డమూ, ఆమె ఉప
 న్యాసం వినడమూ
 ఇప్పుడే జరిగాయి
 అరుణ గుక్క
 దిప్పుకుండా మాట్లా
 డుతున్నది; మారు
 సంవత్సరాల
 స్వాతంత్ర్య పోరా
 టమూ, పీరుల
 త్యాగమూ, శ్రమ
 జీవుల ప్రధాన్యత,
 చెప్పుకుపోతూ సరి
 హద్దుల్లో దురాప్ర
 మణలూ, యువతీ

యువకుల బాధ్యతలూ బంగారుపాండ్ల అవసరమూ ఒకటేమిటి అట్లా అనర్థం గా చెప్పకుపోతుంటే మదన మోహన్ వింటూ వుండిపోయాడు.

మదన్ బాబుకు స్త్రీలంటే కొన్ని నిశ్చితాభిప్రాయాలున్నాయి మేధావు లైన స్త్రీలంటే అతనికి కొంత మలకనభావము. స్త్రీలు లలితకళలు నేర్చుకొని పురుషులను ఆనందింప చేయటం వారి ముఖ్యధర్మమని అను

కుంటూ వచ్చాడు. కాని ఈ రోజున అరుణ తనను ఎందుకు ఇంతగా ఆకర్షించుతున్నదో. తనకే ఆశ్చర్యం వేసింది.

సభ అయిపోయింది. గందరగోళం తగ్గిన తరువాత వేదిక దగ్గరకు పోయాడు. ఎవరో తననుగూడా అరుణకు పరిచయం చేశారు "వీరు మదన మోహన్ గారు, లలితకళా సంఘానికి అధ్యక్షులు" అని అరుణ నమస్కారం

చేసింది. ఒకసారి తనవైపు పరిశీలనగా చూచింది. తనమెత్తనిజుట్టూ, బంగారు కళ్ళబోదూ, వులనుసూటూ, ఖరీదైన బూట్లూ అన్నీ ధన్యమైనాయని అనుకున్నాడు.

ఆ రాత్రి మదనబాబుకు పాత విషయాలన్నీ జ్ఞాపకం వచ్చాయి అప్పటికి కొంతకాలంక్రిందిమాట. తన తండ్రి పట్టాభిరామయ్య, అరుణతండ్రి సీతారామయ్య స్నేహితులుగావుండి కాలేజీలో చదివే రోజుల్లో కొంతకాలం నన్నిహితులుగావుండేవాళ్లు. తరువాత వారి మార్గాలు భిన్నం అయ్యాయి సీతారామయ్య మీద ఆనాటి జాతీయ భావాల వత్తిడి బాగా పనిచేసి కాలేజీవిడిచిపెట్టి తలుగుదేశంలోని జాతీయపోరాటంలో ప్రధానపాత్ర వహించాడు. ఆతని కీవితమంతా పోరాటమూ, కైక్కుూ, ప్రవాసమూ ఆర్థిక బాధలూ ఇట్లా గేగడిచి పోయాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొద్ది రోజులకే తండ్రినికోల్పోయిన అరుణకు అతని వారసత్వమైన ఆర్థిక చిక్కులతో పాటు సంఘసేవా, పలుకుబడిగూడా పట్టుబడ్డాయన్నమాట.

తనతండ్రి పట్టాభిరామయ్య దూర ప్రాంతాలలో చాలాకాలంతిరిగి పారిశ్రామికంగా పెద్ద పేరుబొంది విశేషంగా సంపాదించిపెట్టిన ధనంతో తాను ఇక్కడే స్థిరపడి పోయాడు.

ఈ మధ్యనే ప్రజారంగంలోగూడా కొంతపేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించవలెననే పట్టుదలతో ఈ లలిత కళా సంఘాన్ని తనసొంత ధనంతోనే స్థాపించాడు.

అనుకోకుండానే ఆమరునాడు వెతుక్కుంటూ వచ్చి అరుణయింటి ముందు ఆగింది మదనబాబుకారు. ఇల్లంతా నిరాడంబరంగావుంది. ఆముందుగదిలో నాలుగైదు కుర్చీలు వ్రాతబల్ల, పుస్తకాల అలమారు, చిన్న రేడియో, తెలిఫోనూ పరిశుభ్రంగా వాటి వాటి స్థానాల్లో పున్నాయి. గోడమీది బోసినోటిగాంధీ, బల్లమీది చలువరాతి గౌతమబుద్ధుడూ తనకు పాఠకాలపు స్మృతులను జ్ఞాపకం చేసినట్లనిపించింది.

లోపలినుంచి వచ్చింది అరుణ. అప్పుడే స్నానంచేసిన తడిజుట్టూ, పెద్ద కళ్ళూ, చిన్నబొట్టూ, ఎర్రంచు తెల్ల చేనేతచీరా, నవ్వుముఖమూ. సొమ్ములు లేకుండాగూడా స్త్రీలు అందంగా వుండవచ్చునని ఇప్పుడేతోచింది మదన మోహన్ కు.

అరుణ మందహాసంతో ఆహ్వానింపించింది మదనబాబును. మర్యాద చేసింది. కాఫీతెప్పించి ఇచ్చింది. కొంత సేపు లోకంపోకడలూ, సరిహద్దు ఘర్షణలూ, దేశంలో అత్యవసర పరిస్థితులూ మాట్లాడింది. ఇద్దరూ తమ

తల్లిదండ్రులకు సంబంధించిన పరిచయాలు వెల్లడించు కున్నారు. ఆ సందర్భంలోనే తెలిసింది మదన బాబుకు అరుణ యమ్. ఎ. పాసయ్య ఒక ప్రయివేటుకంపెనీలో పనిచేసు కుంటూగూడా పురాణజ్వరంలాగా సంక్రమించిన ఈసంఘసేవాభిలాషను విడిచిపెట్టుకోలేక పోతున్నదని. ఆమె అప్పడప్పడు పత్రికల్లో పేదవారి సడం అవలంబించి వ్రాసేవ్యాసాలూ కథలూ తనలో కొంత చికాకు కల్పించినా ప్రత్యక్షంగా చూచినప్పుడు ఆమెలో కొంత ఆవేదనన లేకపోలేదని అనుకున్నాడు.

చివరకు గొంతు సవిరించుకొని చెప్పాడు “అరుణాదేవి గారూ, మాలితకళా సంఘానికి వార్షికోత్సవాలు పస్తున్నాయండీ వచ్చేనెలలో. ఈ లోపలమీరు ఒకసారివచ్చి ఆ సంఘాన్ని చూడాలి. మీ కభ్యంతరం లేకపోతే ఈరోజున తీసుకుపోదామనే వచ్చాను”

“లలిత కళలకు సంబంధించిన ప్రావీణ్యం అంతగా నాకులేదు. కాని మీరు రమ్మంటే అలాగే వస్తాను.”

మదన్ మోహను కళ్ళు ఆనందంతో మెరిసిపోయాయి.

అయిదు నిమిషాల్లో తయారయి వచ్చింది అరుణ. నగరంలోని విలాస మైన వీధులన్నీ చుట్టుకుంటూ లలిత

కళాసంఘం ఆవరణలోకి వచ్చింది మదన్ బాబు కారు.

ఒక్కడణం అరుణ విశ్రాంతి పడి పోయింది. లలితకళాసంఘం అంటే పదో చిన్నగదిలో వున్నదనుకున్నది గాని ఈ విశాలమైన భవనాలూ, ఈ తోట అంతా ఆ సంఘానికేనా!

మదన్ మోహను గర్వంగా చూచాడు ఒకసారి అరుణవైపు. నిన్నటినుండి తన గొప్పతనాన్ని తన ఆధిక్యతనూ ఆమె గ్రహించినట్లే లేదు. ఇప్పటికైనా కొంత తెలిసికొని వుంటుంది అనుకున్నాడు.

నిజంగా అరుణకు గుండూ మదన్ ఇప్పుడిప్పుడే అర్థమవుతున్నాడు! తను తలచినంత పనికిమాలిన మనిషికాడు అతను. అతనిలో గుండూ కొంత క్రియా శక్తివుంది. అయితే దాన్ని పువయో గించుకునే విధం తెలుసుకోవాలి.

“ఇదేనండీ మా సంఘం. రండి లోపలికిపోదాము” లోపలికి దారి తీశాడు. ‘లోపలికి పోతేనే గాని లోపం ఎక్కడుందో తెలిదు’ అను కొని “సరే చూద్దాం పదండి” అతణ్ణి వెంబడించింది.

మదనమోహను అరుణను సగౌరవంగా లోపలికి తీసుకుపోయినాడు. విశాలమైన ఆ భవనాలను ఎట్లా శాఖోపశాఖలుగా విభజించింది వివరించాడు. ఒకడణం తనలో తనకే

అశ్చర్యం వేసింది. అరుణవంటి ఒక నామాన్యస్త్రికి తాను ఎందుకు ఇంత గౌరవం చూపుతున్నానో అని. తనకు తెలియకుండానే తాను అరుణకు అధీనుడై పోతున్నాడా ఏమిటి!

“ఇది నృత్యమందిరమండీ” అన్నాడు మదనబాబు ఒక హాలులోకి తీసుకుపోతూ “తెలుస్తూనే వున్నది గాదూ ఈ నటరాజ విగ్రహమూ, ఈ నిలువుటద్దాలూ, ఈ నాట్యచిత్రాలూ; వీరేనా మాష్టరు గారు?”

డాన్సు మాష్టరు శాంతివర్ధన్ నమస్కారం చేశాడు. ఆతని విశాల నేత్రాలూ, ఉంగరాలుతిరిగి బజాల వరకూ వ్యాపించిన శిరోజాలూ, బరు వైననడక ఆడపిల్ల వేసిన మగవేషం లాగా సౌకుమార్యాన్ని మౌలిక ఖోసినాయి.

గోడలమీది వివిధ సాంప్రదాయాల విన్యాసాలూ, ప్రఖ్యాత నర్తకుల ఛాయాచిత్రాలూ చూస్తూ ఒక నిమిషం నిలబడిపోయింది అరుణ.

“నృత్యశిక్షణ సాయంత్రం ప్రారంభం అవుతుంది, గానమందిరం చూద్దామురండి.” తోవతీశాడు మదన బాబు. “ఈమె, శచివ్రభ. సంగీతం నేర్పుతారు” పరిచయంచేశాడు... సంగీత మందిరంలో వాయిద్యాలను పరిశీలిస్తున్న ఒకయవతిని చూపిస్తూ.

శచిపెద్ద సౌందర్యరాశికాదు. గాని

ఒకసారిచూస్తే, మరికొంచంసేపుచూడ బుద్ధి అవుతుంది. గుండ్రని ముఖమూ మెరకకండ్లు, పొడుగాటిజడ, నవ్వు చించేముఖమూ, బుగ్గమీదిగుంట. కొత్తఅతిథినిచూచి గౌరవభావం ప్రదర్శించింది

“ఏమేమి వాయిద్యాలు వాయిం చుతారు?” అడిగింది అరుణ, తనకు ఎక్కువ పరిచయంలేని వాయిద్యాలని అక్కడ పరిశీలిస్తూ

“గాత్రమూ, ఫిడెలూ, గూడా నేర్పుతాను గాని నాకు ఏణఅంటేనే కొంచెం ఇష్టం” అంటూ మదన మహనువైపు సానుభూతికోసం వాంఛిస్తున్నట్లు చూచింది.

“అవును, శచిగారికి వీణ మీదనే పక్షపాతం ఎక్కువ” సమర్థించాడు. శచి కృతజ్ఞతా సూచకంగా మంద హాసం చేసింది

“ఐతే మదనబాబూ! ఎన్ని ఎందల మంది విద్యార్థులున్నారు ఈ సంఘంలో?” అడిగింది బయటకువస్తూ.

“వందలమంది ఎక్కడ! ఏ శాఖ లోనూ పది పన్నెండు మందికంటే ఎక్కువమందిలేరు. ఆలోపం ఎక్కడున్నదో గూడా మీరే కనిపెట్టాలి.”

మాట్లాడుతూనే చిత్రశాలకు వచ్చారు. విద్యార్థులు కొందరు అప్పుడే పని నేర్చుకుంటున్నారు. అరుణకు ఆ చిత్రాలన్నీ పాఠపోకడలవి

సత్యమంజరి

“అలా గంతులేస్తున్నా వేమిటి?”

“ఇందాకా మందు షేక్ చేసి తాగడం మరిచిపోయాను.”

గానే కలిపించాయి సౌందర్య వతులైన స్త్రీలనూ, బలిష్టులైన పురుషులనూ వారి శరీరంలోని అందమైన భాగాలను మాత్రం ప్రదర్శించి దానికి కళ అని పేరుపెట్టుతున్నట్లు అనిపించింది.

నిరుత్సాహంతో లోపలిహాలులోకి వెళ్ళిన అరుణని అక్కడ కొన్ని చిత్రాలు ఆకర్షించాయి. కేవలం సౌందర్య ప్రధానమయినవిగాక ఒక సందేశాన్ని ప్రజలకు ఇచ్చే భావప్రధానమయినవిగా అని కనిపించి ఆమెలో ఆశను కల్పించాయి

“ఈచిత్రాలు వేసిన విద్యార్థిని పిలిపిస్తారా కొంచెం”

మదన్ గతుక్తుమన్నాడు. ఈమెకు ఈ పిచ్చిచిత్రాలు నచ్చలేదుగదా!

“అట్లాగే పిలిపిస్తాను. అతనుగూడా ఒక మాస్టర్, కృష్ణభూషణ్. ఏవో గీస్తాడు పిచ్చి చిత్రాలు. సౌందర్యము గాని కళగాని వుండదు వాటిల్లో” అంటూనే కబురు చేశాడు.

కృష్ణభూషణ్ వచ్చాడు. ముందు మదనసోహాన్ కూ తరువాత అరుణకు నమస్కారం చేశాడు.

అరుణకు కృష్ణభూషణ్ కళ్ళల్లో ఏదో అర్థంకాని వెలుతురు కనిపించింది. మేధాశక్తికి నిలయమైన ఆతని పెద్దనుదురూ, పొడుగాటి చేతులూ నిడారంబరమైన వేషమూ ఆమెహృదయంలో ఏదో ఉద్రేకాన్నీ, ఉత్సాహాన్నీ కలిగించాయి. ఇట్లాంటి మనిషికోసం ఎదురు చూస్తున్నది తాను ఇంతకాలమూను.

అరుణ తన ఉద్యోగాన్ని అణచు కుంటూ “మీరేనా ఈ చిత్రాలు వ్రాశారు? మిమ్మల్ని చూచిన తరువాత నాకు మనకళాకారులమీద కొంతవిశ్వాసం కలిగిందిలెండి. ఎప్పటికైనా మీలాటి ప్లక్తిత్వంఉన్నవాళ్ళకి సంఘంలో నిజమైన స్థానం దొరక్కపోదుగూడాను” అంటూ గబగబా మాట్లాడింది అరుణ.

కృష్ణభూషణ్ కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి. తన చిత్రాలను ఇంతగా పొగడినవాళ్ళు తనకు చొరకలేదు. అరుణవంటి పేరుబొందిన సంఘ సేవకురాలు మధుర ప్రేమార్థమైన వాక్యములతో తన్ను ప్రశంసిస్తూ వుంటే ఎట్లా కృతజ్ఞత చెప్పాలో గూడా తెలిక బొంగురు వోయిన గొంతుతో “మీరను కుంటున్నంత గొప్పవాణ్ణి కాదనుకొండి. మన దేశంలోని చిత్రకళలో ఒక ప్రత్యేకతను తీసుకురావడానికి కొంత ప్రయత్నం చేశాను. అంతచూత్రాన..”మధ్యలోనే అరుణ అందుకుని “ఇది సామాన్యమైన ప్రతిభ కాదు కృష్ణభూషణ్ గారూ. రవివర్మ చిత్రాల్లోనూ, బాపి రాజుగారి చిత్రాల్లోనూ కనిపించే భావకుశలత మీ చిత్రాల్లో కనిపిస్తున్నది రాజుకోసమూ, జమీందార్ల కోసమూ కాకుండా ప్రజాశీవితానికి సంబంధించిన ఇట్లాంటి చిత్రాలు

మనకు ఎంతైనా అవసరం వుంటాయి చూడండి.”

మదనమోహన్ ఆశ్చర్యపోయాడు అరుణ ధోరణికి. ఇంతసేపూ అంత గంభీరంగా మాట్లాడుతూ వచ్చిన అరుణ కృష్ణనుచూడగానే అంత చొరవగా మాట్లాడుతూ వుంటే అతను అర్థం చేసుకోలేక పోయాడు. “అతని చిత్రాల్లోనే కళ వున్నదా? తన నిర్మాణ పద్ధతిలో కళలేనే లేదా?” నాలుగువైపులూ చూచాడు. ఇంత కాలమూ తానెంతో విలువైనవిగా తలచిన సుందరమైన చిత్రాలు వీని ముందు అర్ధరహితమైనవిగా వెలా తెలాబోయాయి. సజీవమైన గ్రామీణ శీవితాన్ని, పచ్చని గ్రామాలనూ శ్రమజీవితపు విలువల్ని ప్రదర్శించే కృష్ణభూషణ్ చిత్రాలు తనలోగూడా ఏదో ప్రేరణ కలిగిస్తున్నట్లు భావించాడు.

“వచ్చే సంవత్సరోత్సవాల్లో ఈ చిత్రాలన్నీ ప్రదర్శించుతాము లేండి” బయటికి దారితీశాడు. అరుణ అందరి దగ్గిరా కలవు తీసుకుంటూ తలాలున కృష్ణభూషణువైపు చూచి “ఇంతకూ మీరు ఉండడం ఎక్కడంటారూ” ప్రశ్నించింది అప్పుడే ఆ అనుమానం తట్టినట్లు. “ఈ తోటలోనే” మదన్ బాబు అంగు కున్నాడు “ఇక్కడ పనిచేసే వాళ్ళందరికీ ఇళ్ళుగూడా ఇక్కడేవున్నాయి”

ఈ సారి ఆరుణ కృష్ణభూషణువై పే సూటిగా చూస్తూ “ఒకసారి మా ఇంటికి మీరుగూడా రండి, మీకు పిల్లై నప్పుడు. ఏవో కబుర్లు చెప్పుకుందాము కళను ఎట్లా వుద్ధరించాలో” నవ్వింది

“అంతకంటేనా? తప్పుకుండా వస్తాను” తనుగూడా కొంత చొరవ తీసుకున్నాడు కృష్ణభూషణు “అప్పుడప్పుడు మీ సూచనలను గూడా తీసుకుంటాను”

కారులో ఇంటికి తీసుకొస్తూ అరుణతో లలితకళాసంఘాన్ని ఎట్లాపైకి తేవాలో మాట్లాడాడు మదనబాబు. సునువటికంటే అరుణకు తాను సన్నిహితుడైనట్లు గూడా తన ధోరణిలో చూపించాడు. ఒకటిరెండు సార్లు మాటల సందర్భంలోలాగా ఆమెచేతిని తనచేతిలోకి తీసుకున్నాడు గూడాను.

అరుణ ఇప్పటికే గమనింపనట్టే మాట్లాడింది. “చూడండి మదనబాబు గారూ, ఈ సంఘంలో ఏవో లోపాలు కనిపిస్తున్నాయి. మీ దగ్గర కళాకారులకు కూడా తక్కువేమీలేదు. అయితే ప్రజాజీవితానికి మరింత దగ్గరగా రావడానికి ప్రయత్నం చెయ్యలేదేమో అనిపిస్తున్నది” అంటూ తానుగూడా సానుభూతినూ చకంగానే మాట్లాడింది.

ఒకటి రెండువారాలు గడిచాయి.

మదనమోహన్ అప్పుడప్పుడు వచ్చి సంఘంగొడవలు మాట్లాడి పోతూన్నాడు. కృష్ణభూషణుడు వస్తాడేమోనని ఆశించిందిగాని అరుణ. అతను ఒకసారిగూడా రానేలేదు.

అరుణహృదయంలో ఈ సుధ్యతుపానులు పీస్తున్నాయి. ఇంతకాలము తాను తలచనిపీ తనకు తెలినిపీ అయినభావాలు తనమీద వత్తిడి చేస్తున్నాయి. తనకుటుంబానికి తానే పోషకురాలు. అందుకనే ప్రేమ. పెండ్లి అనే నూటలనే తన దగ్గరకు రానివ్వలేదు. అందులోనూ ఇప్పుడు దేశంవున్న దరిస్థితుల్లో తనలాటి సంఘసేవకురాలి కర్తవ్యం ఎంతైనా వున్నది. అయితే ఈ ప్రశాంతమైన తన వాతావరణము మదనబాబు ప్రమేయంతో కలతపారింది అనని వుద్దేశం ఏమిటో ఇప్పుడిప్పుడే గ్రహింపగలుగుతున్నది. కాని మధ్యలో ఈ కృష్ణభూషణ్ ఎవరు? తనను ఇంతబలంగా ఆకర్షించడము ఎందుకు? ఈ వ్యవహారం ఎంతవరకు పోతుందో? పోనీ, తానే మరొకసారి అతన్ని కలుసుకుంటేనో.

ఒకనాడు సాయంత్రం ఆరు గంటల తరువాత తానే రిక్షాచేసుకొని లలితకళాసంఘానికి వెళ్ళింది. అక్కడి నౌకర్లతో తెలుసుకొనినరాసరి కృష్ణభూషణ్ యింటికే వెళ్ళింది. కృష్ణ

భూషణ్ ఒక్క సారి అదిరిపడ్డాడు. అరుణాదేవి తన ఇంటికి రావడమా? అసలు ఆతని హృదయంలో గూడా ఈ మధ్య కొంత సుడిగాలి వీచింది చాలా కాలం నుంచి తను శచివ్రథ మీద కొంత ఆశ పెట్టుకున్నాడు ఆమె వీణ వాయిదడం మొదలు పెట్టగానే తనలో ఏవో మధురమైన భావాలు కలుగుతూ వుంటాయి. అయినా శచి హృదయంలోని లోతులు ఇంకా తనకు అవగాహన కాలేదు. ఆమెకు మదన్ బాబువంటి ఆడంబరపీపులే నచ్చుతారేమోనని గూడా అనుకున్నాడు. అయితే ఈ అరుణను చూచిన తరువాత, అరుణ తనకిచ్చే వ్యక్తిగత ప్రాధాన్యతను చూచుకొని ఎందుకో తన కర్తవ్యాన్ని తాను నిర్ణయించుకోలేకపోతున్నాడు. ఈ రోజున అరుణ స్వయంగా తనయింటికి రావడమంటే సౌభాగ్యదేవత అడుగు పెట్టినట్లనిపించింది.

కోటిది వ్యెల కాంతులు తన ముఖంలో వెలుగుతున్న వికాసంతో ప్రేక్షకుల భూషణు అరుణను ఆహ్వానించాడు. ఆమె అడక ముందే “నేను అనుకుంటూనే వున్నాను, నా మీద మీకు బాగా కోపం వచ్చి ఉంటుందని. ఏం చెయ్యమంటారు చెప్పండి? వార్షికోత్సవాలు దగ్గరకు వస్తున్నాయి గదూ, బొత్తిగా తీరికలేకపోయింది”

అంటూ నీళ్ళు నమిలాడు తను గూడా కొంత బాధపడుతున్నట్లు. నిజంగా తనకు వచ్చిన కోపం గూడా మరిచిపోయింది అరుణ నవ్వుతూ “ఇంతకూ మీ వార్షికోత్సవాలకు కొత్త చిత్రాలు ఎమైనా వేస్తున్నారా” అని పరామర్శ చేసింది. చేతివృత్తుల విలువలను నిరూపించుతూ ఈ మధ్య తాను గీసిన చిత్రాలన్నీ చూపించాడు కృష్ణ. పండ్లూ కాఫీ తెప్పించాడు.

సరిగా ఈ సమయానికే వచ్చింది శచివ్రథ. ఆమె అప్పుడప్పుడు అట్లా రావడం మామూలేకాని తలవని తలంపుగా అరుణను చూచి కొంచెం చెకితురాలయింది.

అరుణ ఆమెను ఆహ్వానించింది తన ప్రక్క కుర్చీ చూపించి ఆమెకు తన కాఫీని అందించింది. శచివ్రథ కృష్ణవైపు చూస్తూ “నాకు మాట మాత్రం చెప్పలేదు గారూ, ఈ రోజు అరుణాదేవి వస్తున్నట్లు” నిఘారం వేసింది.

కృష్ణ ఏవో చెప్పవోయి నిలుచి దొక్కుకొని “అవును, తొందర్లో మరిచిపోయినట్లున్నాను” అని అరుణవైపు చూసి “మీరు శచివ్రథ పాట కొంచెం వింటారా” అంటూ మాట తప్పించడానికి కొంచెం ప్రయత్నం చేశాడు.

“వినాలని వుందిగాని ఆమె ప్రక్కవాయిద్యాల ఘోష లేకుండా పాడితే గదా!” నవ్వింది.

కృష్ణ కూడా నవ్వు ఆపుకోలేక పోయాడు అదేగర్వమండీ ఈ సంకీతవిద్వాంసులకుండేది కవులకూ చిత్రకారులకూ పరిగరాలుకావాలట తమకళకు పరికరాలు లేకపోయినా పరవాలేదట ఏదీ చిగారూ ఒక పాట వినిపించండి'

శచికి ఎక్కడనో హృదయాంత రాళంలో చెప్పలేనంతభాధ కలిగింది అను ఇంతకాలంగా వాంఛిస్తున్నది ఈ కృష్ణభూషణ్ణే నన్నమాట ఎప్పటి కైకా మదనమోహను కనకు అందని చందమామేగా పంజరంలో చిలుక లాగా తనుతలచిన కృష్ణ తనకు ఇంతగా కా లునవాడని ఇప్పుడే తెలిసందన్న మాట అను నాదారణ్యుక్తి గాదనీ తనవిద్య అనన్య సామాన్యమనీ అరుగు గుడా గ్రహాంచాలి ఒక్కసారి తన సర్వశక్తిల్ని కూడతీసుకొని తనకు బాగా ఇష్టమైన మీరాబాయిగీతాన్ని ఒకదాన్ని మొదలుపెట్టింది

అరుణ దిగ్రాంతు రాలై పోయింది ఇదేమిటి ఇది సంగీతమా చంద మాసులోనించి ప్రవహించే సుధా ప్రవాహమా! అనిపించింది ఒక్క ఊణం తనఎదురుగా కూర్చున్నది మీరాబాయి కాదుగదా అనీ గుడా అనుకున్నది ఇంత గొప్ప శక్తిమంతు రాలిని ఎట్లా ఉపయోగించుకోవాలో వీరికి తెలియదన్నమాట

శచి వాడుతు నే వున్నది పాడు తున్నంతనేపూ కృష్ణభూషణువైపు చూస్తూనే వున్నది ఆ చూపుల్లో నేను ఇంత మహాశక్తి సంపన్నురాలినని నీకు తెలీదుగదూ ఆ న్న భావ మే కని ఎస్తున్నది

కృష్ణభూషణు చకితుడై నాడు ఇదేంపాట! ఇదివరకు శచి ఎప్పు ా ఇంక భావప్రధానంగా పాడనేలేదే! ఎంతనేపూ తాళాలూ లయలూ ఎక్కడ తప్పుతాయోనన్న బాసేగాని గుండె కాయవండి అన పాటలో పెట్టు తున్నదామిటి ఊణ ఊణం అతని లఖంకో ఆనందపు మొకురు నిండి పోతున్నది

అరుణ తలంపుల్లో ఒకచిన్ని కదలిక గలిగింది ఈ కృష్ణభూషణు శచిని ప్రవేమించుతున్నాడా ఏమిటి! శచికి ఇరనమీద ఇంత చనువున్నదా! తన ప్రవేయంగ్లు వారి ప్రవేమ పథం కంటకావృతం గాదుగదా!

శచిపాడుతూనే వున్నది మరొక రుధురగీతాన్ని కారు అగినచప్పుడు వారి ప్రశాంతతను భగ్నంచేసింది హడావిడిగా ప్రవేశించాడు మదన్ మోహను అరుణాదేవి ఇక్కడ వున్నారా అమ్మయ్యా! మీ ఇంటికి వెళ్ళాను మీరు సంఘానికి వెళ్ళారని అక్కడ చెప్పితేను మళ్ళా ఇక్కడికి వచ్చాను ఆ మీరు పాడండి శచి

ఆపక్కరేడు" అంటూ జేబుగుడ్డతో ముఖం తుడుచుకొని కృష్ణచూపిన కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

అరుణ మనస్సును కూడదీసుకొని "అవును కృష్ణ గారి చిత్రాలు మనోక్రూపారి చూడాలని బుద్ధిపుట్టి వచ్చానుగాని తలవని తలం పు గా శచివ్రథ సంగీతం గూడా వినే అవకాశం గలిగింది. నిజం చెప్పాలంటే మదన మోహన్ గారూ రత్నాలంటి కళాకారులను సంపాదించారండీ"

తన మనుష్యులను అరుణ మెచ్చుకుంటున్నందుకు తన ఆనందాన్ని వైకి రానీయకుండా అణచుకుంటూ మదనబాబు "ఏమిలాభం చెప్పండి! ఇంత మేధావంతులున్న మా సంఘం ఎందుకో వెనకబడే వున్నది! ఇప్పుడు చూడండి, వార్షికోత్సవాలు ఈ నెలలోనే ఉగాదివండుగకు ఏర్పాటు చేశాము. ఎట్లాజరుగుతుందో ఏమో. మంత్రిగారు గూడా వస్తున్నారు. అందుకని అరుణాదేవిగారూ, ఈ సంఘాన్ని మీ చేతుల్లో పెడతాను, మీరు దీన్ని సరిగా నడిపించగలరు". మధ్యలోనే అందుకుంది అరుణ "ఇంతత్వరలోనే కొత్తవాళ్ళను నమ్మితే ఎట్లా చెప్పండి" "కొత్తవాళ్ళు కాదు మీరు అరుణాదేవిగారూ! మీ మీద కొన్ని ఆశలు పెంచుకున్నాను గూడాను" కొత్తవాళ్ళు వున్నారని గూడా మరిచి

పోయాడు మదనబాబు "అంతేగాదు నా గుండెల్లో అట్టడుగున వున్న ఒక బాధ, స్వాతంత్ర పోరాటంలో నాకు వారసత్వం లేదనే బాధ ఇట్లా తుడిచి వెయ్యాలను కున్నాను". "వుండనియ్యండి ఆ విషయాలు. నాకు అర్థం అవుతూనే వున్నాయి గదా" ధోరణిని తప్పించింది అరుణ "రెండు విషయాలు చెప్పదా మనుకుంటున్నాను. అవి మీకిష్టం అయితే మీతో కలిసి పనిచెయ్యడానికి నాకు అభ్యంతరం వుండదు"

"చెప్పండి, చెప్పండి, రెండేమిందుకు ఎన్ని విషయాలు చెప్పినా వింటాము"

అరుణకు మదనబాబు తొందరచూచి ఆశ్చర్యం అయింది. తన్నుతాను సంఘార్థంగా తనకు సమర్పించుకున్నాడన్నమాట. అరుణ కళ్ళు ఆర్ద్రాల్లై నాయి. గొంతు బొంగురు బోయింది ఉణం ఆగితనే అందుకుంది.

"ఒక్కసంగతి మదనబాబూ! ఈ రోజుల్లో ఏ సంఘముకాని జాతీయ భావాలు లేకపోతే వృద్ధిలోకి రాదు. ఈ సంఘానికి జాతీయ కళాకేంద్రం అని పేరు పెట్టుకుందాం. మన చిత్రకళ, సంగీతము, నృత్యము, కవిత్వము ఈ కళలన్నిటి ద్వారా ప్రజల్లో జాతీయ భావాలను ప్రజ్వలించజేసి కళ కళ కోసం గాదనీ, దేశం కోసమనీ నిరూపించుకుందాము"

కృష్ణభూషణ్ అందుకొని “మన కేంద్రంలో వుండే ఆడంబర మంతా తీసివేసి ప్రజల నిత్యజీవనానికి దగ్గరగా తీసుకువద్దాము. కళల్లో వుండే మహా త్తరమైన ప్రయోజనాన్ని దేశజేమానికి వినియోగించుకుందాము, సరేనా” అన్నాడు.

మదన్ బాబుకు ఈ భావాలు అర్థం కాలేదు. అయినా వొప్పుకోక తప్పదు. “మీ యిష్టం! మీరు ఎట్లా నడిపినా అభ్యంతరంలేదు, ఆ రెండో విషయం గూడా చెప్పండి.”

ఈసారి అరుణగొంతు మరింత బొంగురు పోయింది “ప్రస్తుతానికి నేను కొంతకాలం మాత్రం సెలవుపెట్టి మీ దగ్గరికి వస్తాను. ఈ కేంద్రాన్ని వైకి తేవడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకొని మనం కలిసి పనిచేద్దాం, కలిసి జీవిద్దాం” కృష్ణవైపు చూస్తూ “ఇందులో ఎవరికీ ఎక్కువ తక్కువ హోదాలుగాని ఈర్ష్యా అసూయలు గాని లేని ప్రశాంత వాతావరణంలో మనం కలిసి పనిచేద్దాము. కొంతకాలం

వరకు ప్రేమ, పెళ్ళి ఈ మాటలు కట్టిపెట్టదాము”

మదన్ బాబు అర్థంకాని ధోరణిలో, కృష్ణవైపు చూచాడు. కృష్ణభూషణ్ గంభీరంగా “అవును మన కందరికీ ఈనాటి పరిస్థితుల్లో దేశంమీద ప్రత్యేక బాధ్యతలున్నాయిగదా!” అరుణకు సంతోషం కల్గింది. అతను తన భావాన్ని అందుకున్నాడన్న మాట. “తరువాత పరిస్థితులు ననుసరించి మన జీవితాలు ఏ మలుపు తిరుగుతాయో గమనించుదాము.”

కృష్ణ దీర్ఘవిశ్వాసం పెంచాడు. శచి సంతృప్తిబడ్డది. గడువుదొరికితే కృష్ణమనసు తనవైపు మళ్ళించుకోకలదు.

“అరుణాదేవి తన కుటుంబాన్ని తెచ్చుకొని ఇక్కడనే వుండిపోతారు మదన్ బాబు ఆనందంతో ముగించాడు

“పదమూ శచి నీ శంకరాభరణం కట్టిపెట్టి ఒక్క దేశభక్తిగీతం పాడుదూ” అన్నాడు.

